

prima instanță: A.Arhip
(Judecătoria Centru, mun. Chișinău)
instanța de apel: N.Vascan, E.Fistican, Vl.Clima
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2rac-381/17

ÎNCHEIERE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecători: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Întreprinderea de Stat „Molda”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Basarabia Nord” împotriva Întreprinderii de Stat „Molda”, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la încasarea datoriei de plată rezultată din contractul de locațiune, încasarea penalității și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderii de Stat „Molda” și Ministerul Sănătății, s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Basarabia Nord”, fiind casată hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 29 ianuarie 2010, SA „Basarabia Nord” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Molda”, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății privind încasarea datoriei în sumă de 3 314 240 lei, penalității în sumă de 2 982 816,46 lei și dobânzii de întârziere în sumă de 807 419,42 lei.

Prin cererea de concretizare, SA „Basarabia Nord” și-a concretizat pretențiile, solicitând încasarea datoriei de 3.314.240,52 lei, a penalităților de 2.982.816,46 lei, a dobânzii de întârziere de 807 419,42 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin Hotărârea Judecătoria Economice de Circumscripție din 11 iunie 2010, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Basarabia Nord” a fost admisă în integral, fiind dispusă încasarea de la ÎS „Molda” în beneficiul SA „Basarabia Nord” a sumelor revendicate în mărime de 3 314 240,52 lei datorie restantă, 2 982 816,46 lei, penalități de întârziere, 807 419,42 lei dobândă de întârzieri și cheltuielile de judecată în sumă de 193 134,29 lei.

Hotărârea judecătorească din 11 iunie 2010 a devenit definitivă și executată

integral (vol. I, f. d. 50-51).

Prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție nr. 2rhc-1/16 din 03 mai 2016, cererea de revizuire depusă de către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Î.S., „Molda” a fost admisă, hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-549/10 din 11 iunie 2010 a fost casată, cu remiterea cauzei civile spre examinare după competență Judecătoriei Centru. mun. Chișinău.

În cadrul procesului în temeiul art. 67 Codul de Procedură Civilă instanța de fond a constatat de a fi atras ca intervenient accesoriu Ministerului Sănătății și a dispus atragerea acestuia în calitate de participant la proces.

Prin cererea formulată de către intervenient s-a solicitat dispunerea întoarcerii executării silite operate în temeiul Hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-549/10 din 11 iunie 2010, în condițiile art. art. 157-160 Codul de Executare (Vol. II, f. d. 111-112).

Astfel, s-a stabilit că la 01 noiembrie 2007, între SA „Basarabia Nord” și ÎS „Molda” a fost încheiat un contract de locațiune a bunurilor (suprafețe comerciale de 154 m.p., ulterior majorate la 896.2 m.p.) cu nr. XXXXX, destinate depozitării și oficiului, situate la etajul 3, în imobilul din mun. XXXXX.

Se indică că, contractul menționat supra a început să producă efecte juridice din momentul semnării. Părțile stabilind asupra transmiterii spațiilor în termen de 5 zile de la semnarea actului.

Reclamanta susține că din momentul angajării sale în raporturile obligaționale s-a aflat în imposibilitate de a se folosi de bunul obiect al locațiunii, pe motivul că însăși construcția în care se aflau spațiile nu dispunea nici de sistem de încălzire, alimentare cu apă, canalizare, gazificare, alimentare cu energie electrică, acoperiș total deteriorat, iar imobilele fiind la etajul 3 (ultimul etaj al edificiului) în permanentă erau inundate de ploi, ceea ce împiedica utilizarea bunurilor în scopul contractat.

Menționează că pe acest fundal, termenul de executare a obligației de a da, a fost prelungit de nenumărate acorduri adiționale la contractul de locațiune și convenit la edificarea lucrărilor de reparație și reconstrucție capitală a imobilului în care se aflau bunurile, conform unui deviz estimativ de cheltuieli aprobat de către ambele părți.

Susține că, ÎS „Molda” și-a asumat obligațiunea de plată a lucrărilor efectuate de către locator, în mod succesiv, în baza actelor de primire-predare a lucrărilor și într-un termen ce nu depășește 30 de zile din data recepționării lucrărilor.

Afirmă, cu referire la actele de primire-predare, facturile fiscale, notele informative la lucrările și serviciile prestate, remise în perioada 2008-2009.

SA „Basarabia Nord” menționează ca în vederea respectării angajamentelor agreeate și-a executat obligațiile de reparație și reconstrucție capitală, iar ÎS „Molda” în contradicție cu aceste angajamente nu a efectuat plățile pentru lucrările și serviciile transmise, acumulând o datorie de bază în mărime de 3 314 240,52 lei.

Mai subliniază că, în virtutea clauzelor contractuale părțile au stabilit penalități pentru neonorarea obligațiunilor de plată, în mărime de 0,5% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere. Conform calculului prezentate la cerere, valoarea totală a

clauzei penale este în mărime de 2 982 816,46 lei.

De asemenea, cu referire la art. 619 Cod Civil al Republicii Moldova, SA „Basarabia Nord” a solicitat dobânzi de întârziere în mărime de 807 419,42 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, acțiunea depusă de SA „Basarabia Nord” împotriva ÎS „Molda”, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății a fost admisă integral.

S-a încasat de la ÎS „Molda” în beneficiul SA „Basarabia- Nord” datoria în sumă 3 314 240,52 lei (trei milioane trei sute paisprezece mii două sute patruzeci lei 52 bani).

S-a încasat de la ÎS „Molda” în beneficiul SA „Basarabia -Nord” penalitatea în sumă de 2 982 816,46 lei (două milioane nouă sute optzeci și două mii opt sute șaisprezece lei, 46 bani).

S-a încasat de la ÎS „Molda” în beneficiul SA „Basarabia- Nord” dobânda de întârziere în sumă de 807 419,42 lei (opt sute șapte mii patru sute nouăsprezece lei, 42 bani).

S-a încasat de la SA „Basarabia Nord” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 193 134,29 lei (o sută nouăzeci și trei mii o sută treizeci și patru lei, 29 bani).

S-a încasat de la ÎS „Molda” în beneficiul SA „Basarabia- Nord” taxa de stat în mărime de 193 134,29 lei (o sută nouăzeci și trei mii o sută treizeci și patru lei, 29 bani).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 s-a respins apelul declarat de ÎS „Molda” și Ministerul Sănătății al Republicii Moldova.

S-a admis apelul declarat de SA „Basarabia-Nord”.

S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 decembrie 2016 prin care acțiunea a fost admisă și încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 03 mai 2016 prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și ÎS „Molda” și a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău din 11 iunie 2010, iar cauza a fost transmisă după competență la Judecătoria Centru mun. Chișinău, și emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

S-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și ÎS „Molda” la hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău din 11 aprilie 2010, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Basarabia Nord” către ÎS „Molda”, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova cu privire la încasarea datoriei de plată rezultată din contractul de locațiune, încasarea penalității și dobânzii de întârziere.

Prin decizia Agenției Servicii Publice din 04 septembrie 2017 privind modificarea datelor din Registrul de stat al unităților de drept au fost înscrise modificările privind schimbarea denumirii Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei în Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

La 22 septembrie 2017 Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și ÎS „Molda” au declarat recurs, iar la 27 septembrie 2017 Ministerul Sănătății, Muncii și

Protecției Sociale a declarat recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursurilor s-a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată, a interpretat eronat legea și nu a luat în considerare decizia Curții Supreme de Justiție din 15.03.2012 care a anulat contractul de locațiune nr.32A din 01.11.2007.

Se mai indică în recursuri că, ÎS „Molda” în cazul dat este persona juridică și administratorul reprezintă interesele întreprinderii. Deci administratorul a fost condamnat pentru înfrățiunea în legătură cu judecarea pricinei date.

În motivarea recursurilor s-a indicat art. 911, 216, 217, 219, 220, 226, 878 Cod Civil al RM, decizia Curții Supreme de Justiție din 15.03.2012, încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție nr.2rjc-1/16 din 03 mai 2016.

Totodată, art.8 lit.e), f) și g) al Legii nr.121-XVI din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, prevede expres că „fondarea și exercitarea funcțiilor de fondator în administrarea întreprinderilor de stat, ținerea evidenței patrimoniului de stat din ramură, a contractelor de locuțiune a bunurilor proprietate de stat, precum și exercitarea controlului asupra integrității și folosirii eficiente a patrimoniului din ramura respectivă” este de competența organului central al administrației publice centrale, (în cazul dat Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale -fondatorul) în domeniul deetatizării și administrării proprietății publice.

Astfel, consideră recurenții că prin încheierea contractului de locațiune nr.32 A din 01 noiembrie 2007, ÎS „Molda” și-a depășit atribuțiile stabilite prin lege, iar darea în locațiune a încăperilor s-a efectuat cu încălcarea normelor imperative legale.

Prin urmare, se menționează că încheierea contractului dat, presupune din start nulitatea acestuia, fapt prevăzut în art. 220 Cod civil, alin. (1), care prevede că „actul juridic, care contravine normelor imperative sunt nule”, iar alin. (1) și (2), art. 219 stipulează că „nulitatea are ca efect desființarea actului juridic din momentul încheierii, precum și în vederea repunerii părților în situația anterioară”.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Prin scrisoarea de însoțire Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 13 iunie 2017 la 11 iulie 2017 (f.d.34, vol.III), însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării deciziei recurate. Prin urmare, recursurile declarate la 22 septembrie 2017 și 27 septembrie 2017 se consideră depuse în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Întreprinderea de Stat „Molda” sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți

participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Întreprinderea de Stat „Molda” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Întreprinderea de Stat „Molda” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Întreprinderea de Stat „Molda” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecători:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru